A. 1833. N°. 129.

LEYDSCHE COURANT.

DEN 18 OCTOBER.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, gezien de Circulaire Missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland, van den 10den dezer maand, (*Provinciaal blad* N°. 121), brengen bij deze ter kennis van ulk en een iegelijk, die zulks zoude mogen aangaan, het navolgend Koninklijk Besluit:

Wy WILLEM, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz.*

In aanmerking genomende, dat de Veiligheids-meerderen, daargesteld bij Onze besluiten, van den 20sten Mei (*Staatsblad* N°. 32), en van den 19 September 1829 (*Staatsblad* N°. 64), ter voorkoming van ongelukken, welke, zoowel uit eene gebrekkige verwaardiging, als uit een onvoorzigtig gebruik van stoomwerktuigen, binnen dit Rijk, zoo voor de vaart als voor de fabrijken en manufacturen, bij ondervinding gebleken zijn eenige wijzigingen te behoeven;

Gezien het rapport der Departementen voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien, en van Binnenlandsche Zaken;

Gezien de Wet van den 6 Maart 1818 (*Staatsblad* N°. 12), omtrent de Straffen, tegen de overtreders van algemeene verordeningen uit te spreken, en bij provincials of plaatselijke reglementen vast te stellen;

Den Raad van State gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan, onder intrekking van Onze beide opgemelde besluiten, het navolgende te bepalen:

Art. 1. Een jeder, die het voornemen heeft, om binnen dit Rijk een stoomwerktuig te leggen, of in den handel te brengen, hetzij tot de scheepvaart, hetzij om daarmede andere werktuigen in beweging te brengen of te doen werken, hetzij om door middel van den stoom te verwarmen, te verdampen of overtevoeren, hetzij tot eenige andere dienst, daartoe ook gerekend zal gebouwen zijn van dit voornemen aangifte doen aan den Gouverneur zijner Provincie.

2. Deze aangifte zal moeten inhouden het doel waartoe dit werktuig zal gebruikt worden, en zoo men hetzelve voor een vaar- of rijtuig wil doen dienen, alsdan ook tevens, of dit vaar- of rijtuig alleen bestemd is tot het vervoeren van koopmans-goederen en tot het slepen van schepen, enz., of tevens ook tot het vervoeren van reizigers.

3. Verder zal deze aangifte moeten inhouden de inrigting van het werktuig, den naam van deszelfs maker, de hoedanigheid en gedaante van den stoomketel, met deszelfs veiligheidskleppen, enz., alsmede of de gemelde ketel van gegoten, gesmeed of geslagen ijzer, dan wel van rood of geel geslagen koper is vervaardigd, en eindelijk, welke de hoogste drukking zij, waartoe men den ketel zal gebruiken. Deze drukking zal moeten worden opgegeven in dampkrings-eenheden of in Nederlandsche ponden, op de oppervlakte van den vierkanten Nederlandschen duim.

4. De Gouverneur zal de aangifte, in elk voorkomend geval, opzenden aan den Hoofd van bovengemeld Departement, zoodra doenlijk, na dat hij van den aangever de nadere opheldering zal verkregen het tot eenig gebruik ingerigte gebouw zal hebben doen onderzoeken, en voornamelijk den stoomketel van te beproeven, op zoodanige wijze dat dezelve naar gelang van deszelfs stof en inrigting, hetzij voor eene lage, hetzij voor eene middelbare, hetzij voor eene hooge drukking, weerstand kunne bieden aan eene veel grootere drukking dan die, welke benoodigd is tot de kracht waartoe het werktuig is bestemd, en zulks in de volgende evenredigheid.

Voor die eener lage drukking (waaronder verstaan worden alle ketels, in welke de stoom tot eene *lagere* drukking dan die van *een halve atmospheer*, boven de drukking van den dampkring wordt gestookt, en welker veiligheidskleppen alzoo niet hooger zijn belast dan tot *een half Nederlandsch pond per vierkanten Nederlandschen duim*; van derzelver oppervlakte), van gesmeed of geslagen ijzer of koper; tot het *onderhalfvoudige*; van gegoten koper of metaal, tot het *dubbelvoudige*; en van gegoten ijzer, tot het *viervoudige*.

Voor die eener *middelbare* drukking (waaronder begrepen worden de zoodanige, welke eene stoomdrukking ophouden, *grooter* dan die *eener halve* en *kleiner* dan die van *drie en een halve atmospheren*, boven de dampkringsdrukking, of van welke de veiligheidskleppen belast zijn met een gewigt, bedragende voor elken *vierkanten Nederlandschen duim*, van de oppervlakte tusschen een half en *drie en een half Nederlandsche ponden*), van geslagen of gesmeed ijzer of koper; tot het *tweevoudige*; van gegoten koper of metaal, tot het *drie en een half voudige*, van gegoten ijzer, tot het *vier en een half voudige*.

Voor die van eene *hoogere* drukking (dat is voor ketels in welke de stoomdrukking die van *drie en een halve atmospheren* boven de dampkringsdrukking overschrijdt, en van welke de veiligheidskleppen dan ook een grooter betrekkelijken last dan van *drie en een half Nederlandsche ponden* op *vierkanten Nederlandschen duim* dragen), van geslagen of gesmeed ijzer of koper, tot het *twee en een half voudige*; van gegoten koper, tot het *viervoudige*; van gegoten ijzer, tot het *vijfvoudige*.

Moeten de te onderzoeken stoomwerktuigen dienen voor vaar- of rijtuigen bestemd tot het vervoeren van reizigers, dan zal bij het door opgemelden deskundige te doene onderzoek, aan hem door of van wege den Gouverneur moeten worden overlegd eene teekening der inrigting van het machinen-ruim en der aangrenzende ruimen, uit welke zoo wel de doelmatige inrigting als de genoegzame afscheiding der kajuiten van den ketel, op eene duidelijke en voldoende manier kan blijken, en welke teekening door meergenoemden deskundige, indien hij dezelve met de inrigting zelve vergeleken en overeenkomstig bevonden heeft, met aanwijzing van zijn gevoelen omtrent de inrigting zelve, zijn verder verslag, betrekkelijk het gedaan onderzoek, zal moeten worden ingezonden aan het Departement voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien, ten einde in het oorspronkelijke aldaar te blijven berusten.

5. Op het gunstige rapport van den deskundige, zal door het Hoofd van meergenoemd Departement, aan den Gouverneur van wien de aangifte is ingekomen, zoo ras doenlijk, worden toegezonden eene acte van vergunning tot het gebruik van het onderzochte en goedgekeurde werktuig, om deze acte aan den adressant te doen uitreiken.

De acte (waarvan eene kopij der aan het slot van het voorgaande artikel bedoelde teekening zal worden gehecht), zal de duidelijke kenmerken bevatten van uitsluitend gegeven te zijn tot het gebruik van het bedoelde en beproefde werktuig.

6. Elke stoomketel zal moeten zijn van twee veiligheids-kleppen, vervaardigd uit *metaal*, of bebonden ten minsten *metaalen* randen, zoo eenzij in aanraking komen met de gemelde ringen of omtrekken der openingen, welke zij dekken. Deze randen moeten, zoo veel mogelijk, vlak wezen, en de minste breedte of uitgestrektheid hebben.

De afmetingen der genoemde kleppen moeten gelijk zijn en overeenkomstig, zoowel met de grootte der ketels als met den graad van drukking der stoomen.

De eene dezer kleppen zal worden belast overeenkomstig den hoogsten graad van drukking tot welken de stoom zal worden gebracht, de andere klep zal met een gewigt belast worden bevonden, hetwelk aanmerkelijk het meerdere niet gaat boven *een twintigste* van de belasting der eerste klep.

De minstbelaste klep zal zijn ten gebruike van den bestuurder des werktuigs, de meestbelaste klep zal geheel besloten moeten wezen, en voor niemand bereikbaar buiten den stoker.

Ten minste moet eene der veiligheid-kleppen, en wel bij voorkeur de afgeslotene, onmiddelijk worden belast, en, vast het moeilijk zonder waarzijn om hieraan, zoo wegens de groote oppervlakte der kleppen als anderzijds, te voldoen, zal er eene derde veiligheid-klep aanwezig moeten zijn, welke onmiddelijk is belast. Deze derde klep zal eene kleinere oppervlakte mogen hebben, dan van *drie* vierkante Nederlandsche duimen; en wanneer zij gesteld is op eenen ketel in een vaartuig, zal de pijp, gaande dek moeten reiken tot eene hoogte van niet boven de vier Nederlandsche ellen, en zonder dat zij op eenige wijze is afgesloten.

6. Alle stoomketels zullen moeten worden voorzien van een doelmatig ingerigt middel, strekkende om bij het bestaan van eene oorzaak, door welke een watergebrek in de ketels kan voorkomen, zulks nog in tijds kenbaar te doen worden, en wel opschenkelijk van eenige onderstelde bijzondere opletendheid van den bestuurder des werktuigs.

Wanneer hiertoe in sommige ketels, en bepaaldelijk in stoomboot-ketels, mogten worden aangewend zuiver *looden proppen*, aangebragt in of op een voegzamen afstand van dat gedeelte der ketelbodems, hetwelk de grootste vuurhitte ontvangt, zullen deze ten minste eene oppervlakte moeten hebben van eenen vierkanten Nederlandschen duim per vierdelanasche el, opperviakte van de roosters.

De bepalingen hieromtrent zullen, even als die van het vorige artikel, in de acte van vergunning worden vermeld.

7. Op schepen, tot den vervoer van reizigers, zullen geene stoomketels van gegoten ijzer mogen worden aangewend den onder bepaling, dat geen deel derzelve eene mindere dikte hebbe, dan van *een stiende* der grootste binnenwerksche afmeting van dat deel, en wel in zoo verre deze naar gelang van den vorm, de inrigting en de grootte der ketels, en overeenkomstig den graad der stoomdrukking, als anderszins, voldoende kan worden geacht.

In dezelfde onderstelling zullen op andere ketels, waarin de stoom tot eene hoogere drukking dan die van *drie en een half* Nederlandsche ponden op den vierkanten duim wordt gebragt, de platen van gegoten ijzer moeten hebben het vijfde der grootste afmeting van bedoelde bedragen.

Alle ketels in stoomboten geplaatst, zullen door een ruim of door twee schotten, welke ten minste drie palm van elkander moeten verwijderd wezen, en voor de stoomketels van hooge drukking, een palm meer voor elke atmospheer der stoomdrukking boven die des dampkrings.

Deze ketelruimen zullen van boven *twee* of meer openingen moeten hebben, welke nimmer zullen gesloten zijn, of ten minste slechts zoodanig overdekt, dat de bedekking door eene drukking van hoogstens een achtste atmospheer (overeenkomende met eene drukking van 15 Nederlandsche loden per vierkanten Nederlandschen duim), kan worden opgegeven.

Boven den ketel moet eene opening wezen, hebbende, waar de slechte kan, eene grootte gelijk aan één vierde van de gezamenlijke oppervlakte der vuurroosters; terwijl deze opening slechts los zal mogen worden overdekt, zoodat er, even als boven, geene grootere drukking zal behoeven uitgeoefend te worden, dan van een achtste atmospheer om de bedekking te kunnen ligten.

Eene tweede opening, hetzij boven of nabij den ketel, moet altijd geheel open wezen, en ten minste evenveel oppervlakte hebben als een tiende der oppervlakte van de gezamenlijke roosters of vuurplaatsen.

Aan het einde van het machinen-ruim, waar de ketel niet staat, zal een dubbel schot voldoende wezen, mits den ketel ten minste twee ellen van dit schot verwijderd zij, en er boven genoemd ruim ook openingen zijn, half zoo groot als de oppervlakte der gezamenlijke vuurplaatsen. Dit is dus op beide de einden van dit ruim toepasselijk, indien de ketel van beide schotten genoegzaam verwijderd is.

Geen vertrek, hetzij voor reizigers, of voor de equipagie, zal boven den ketel mogen zijn.

8. Het onderzoek van de stoomwerktuigen, in art. 1 bedoeld, waar dezelve zich in dit Rijk bevinden, zal, des noods, jaarlijks worden herhaald door een of meer deskundigen, ter benoeming van het hoofd van het Departement voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien.

Mogt het verslag dezer deskundigen nadeelig zijn, dan zal het gebruik van het gebrekkig bevonden werktuig dadelijk worden verboden, tot zoo lang dat hetzelve zal zijn hersteld en aan de beproevingen onderworpen geweest, zoo als in art. 5 is aangewezen. Zelfs zal door het voormelde hoofd een bijzonder onderzoek worden bevolen, zoo dikwijls bij herzelve twijfel mogt ontstaan omtrent de gebreken aan eenig stoomwerktuig.

De deskundigen zullen bij het bedoelde onderzoek vooral daarop moeten letten, of in de zamenstelling of inrigting der ketels en werktuigen ook iets bijzonders aanwezig is, waardoor voor ongelukken te vreezen zoude zijn, en hiervan een beteekenend verslag aan het Departement voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien inzenden, waarop, in dienaangaande den eigenaar dezer werktuigen te hebben gehoord, door evengemeld Departement zal worden beslist.

9. De eigenaren van stoomwerktuigen, tijdens het nemen van het tegenwoordig besluit binnen dit Rijk in werking zijnde, zullen met dezelve kunnen blijven voortwerken, ten zij er bij eenige statutie, in art. 8 bedoeld, blijken mogten bestaan van derzelver minder veilige inrigting. In zoodanig geval zal het hoofd van het Departement voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien, ten gevolge van het verslag der deskundigen, maatregelen nemen, hetzij tot het doen herstellen, hetzij tot het doen in orde brengen der onveilig gekeurde werktuigen, hetzij tot het verbieden van derzelver gebruik, of, bij weigering of tegenkanting, tot het voorstellen van

zoodanige maatregelen als hetzelve, naar bevind van zaken, zal noodig oordeelen; terwijl hij aan de eigenaars der goed bevonden werktuigen een bewijs daarvan zal doen uitreiken.

10. Zoo wel de wijze van onderzoek als die der beproeving, en hetgeen daaromtrent naar bevind van zaken verder te bepalen valt, blijven overgelaten aan het hoofd van hetzelve Departement.

En opdat niemand, door het niet vooraf kennen van deze wijze van onderzoek en beproeving, oponthoud of schade zoude komen te lijden, zoo zal het aan ieder die eene aangifte doet tot het daarstellen van een stoomwerktuig, vrijstaan, om bij die eene aangifte het verzoek te voegen, ter verkrijging van de noodige opheldering en onderrigtingen dienaangaande.

11. De overtredingen der bepalingen van het tegenwoordig besluit, zullen, overeenkomstig de voorschriften der wet van den 26sten Maart 1818 (*Staatsblad* N°. 12), en wanneer daartoe termen zijn voor aanleiding der bepalingen van het Lijfstraffelijk Wetboek, gestraft worden.

Het tegenwoordig besluit, mitsgaders eene door den bevoegden Gouverneur, voor waarachtig verklaarde expeditie der acte van vergunning of van het certificaat, vermeld in de artikelen 4 en 9, zal op eene, voor een ieder zigtbare plaats, in de vaartuigen en fabrijken, waar stoomwerktuigen gebezigd worden, aangeplakt moeten worden en blijven.

Onze Departementale voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

WILLEM.

Van wege den Koning,

J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Wordende voorts aan alle zoodanige personen, welke nu of in het vervolg het voornemen mogen hebben, een stoomwerktuig aan te leggen, te kennen gegeven, dat zij zich, tot behoorlijke inrigting der bij Art. 1 van gemeld besluit gevorderde aangifte, welke naar een vastgesteld model zal behooren te geschieden, steeds ter Secretarie dezer Stad, ter bekoming zoude de noodige inlichtingen kunnen aanmelden. — En zal tevens, wanneer ter kennisse van Burgemeester en Wethouders mogt worden gebragt, dat een of ander der reeds in gebruik zijnde stoomwerktuigen gerekend wordt, in het belang der veiligheid, nader te moeten worden onderzocht, door dezelve het noodige worden verrigt, ten einde de bepalingen der Art. 8 en 9 van voormeld besluit, daarop worden toegepast.

Aldus gedaan en afgekondigd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 24 October 1828.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUL.

NEDERLAND.

Leyden den 27 October.

De mededeeling, welke Zijne Exc. de minister van Buitenlandsche zaken deze dag aan de Eerste Kamer, daarna aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met gepleegene dienst vergaderd, gedaan heeft, en waarvan in onze vorige is melding gemaakt, is van den volgenden inhoud:

Edele Mogende Heeren!

Bij het vijfde artikel der voorloopige overeenkomst, op den 24 Mei dezes jaars, tusschen Nederland ter eene, en Frankrijk en Groot-Brittannie ter andere zijde, verbonden zich de hooge contracterende partijen, zonder verwijl, zich te zullen bezig houden met het eindverdrag, hetwelk de betrekkingen tusschen de Staten van Zijne Maj. den Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg, en België moest vestigen, en bepaalden, dat Hoogstdezelven de Hoven van Oostenrijk, Pruissen en Rusland zouden uitnoodigen om hetzelve mede te werken.

Zoo was men alles behalve dadig, dat de drie Hoven die uitnoodiging hadden aangenomen, begonnen zich de twee gevolmagtigden van den Londensche Conferentie, tot onderhandeling over het bedoelde traktaat te doen aanwijzen.

Door de onderrigting geleerd, dat geschrevene betoogen, en derzelver spoedige bekendmaking weinig geschikt waren om zich te verstaan, en verlangende zoo veel mogelijk alle vertraging en afwijking van het hoofddoel te vermijden, stelden zij voor, dat alles mondeling zoude worden behandeld, slechts datgene worden op het papier gebragt, waaromtrent men het zoude zijn eens geworden, en dat gedurende de onderhandelingen het publiek van haren loop zoude onkundig blijven.

Dit zijnde afgesproken, boden zij de twee ontwerpen aan, welke ik hiernevens overlegge, het eene van een traktaat met de vijf Mogendheden, het andere van een traktaat met België in het eerste begrepen. Wel verre van, de onderhandelingen aan nieuwe verwikkelingen bloot te stellen, of nieuwe eischen te behelzen, waren het, behoudens zeer enkele wijzigingen, dezelfde opstellen, reeds in het najaar van het afgeloopen jaar te Londen gebragt, en den 3 November aan U, Edel Mogenden! medegedeeld. Aldus werd de onderhandeling eigenaardig weder opgevat, daar, waar zij gebleven was. De Regering gaf daarbij opzettelijk de voorkeur aan den geheel superrijdigen arbeid, haar in der tijd door de gezantschappen van Oostenrijk, Pruissen en Rusland aangeboden, de onmiskenbare strekking hebbende, om de verschillende denkbeelden en vorderingen in overeenstemming te brengen tot elkander; en, in het oog houdende het aan haar geuit verlangen, dan gemiddelde cijfers mogten worden ingevuld, oordeelde zij geenen meer onduhbelzinnigen waarborg te kunnen leveren harer inschikkelijkheid, dan door ingelijks aan dien wensch toe te geven.

In hare nota van den 10 Julij 1832 had de Londensche Conferentie verklaard, slechts weinige aanmerkingen te hebben op het ontworpen traktaat met de vijf Mogendheden, minder den inhoud betreffende, dan de bewoordingen. De menigmalige vergaderingen, sints in dit stuk verhaald, somtijds van welke de strekking er van wezentlijk aangingen, waren derhalve onvermeidelijk. Nietemin werden zij bewilligd, en eindigde aldus het traktaat de paraphering.

Geparapheerd werden ingelijks de meeste artikelen van het traktaat met België, en alhoewel hiervan voor alsnog bleven uitgezonderd de artikelen 7, 9, 10, 11 en 22 van het Nederlandsche ontwerp, de meeste gewigtige punten der onderhandeling bevattende, zoo zal men echter het belang van dezen voortgang gemakkelijk erkennen, wanneer men het oog vestigt, niet op den eenvoudigen aard der alzoo overeengekomene artikelen, maar op de verwikkelingen, waarmede de regeling ook der eenvoudigste dingen is vereenigd gegaan.

Terwijl de Nederlandsche Gevolmagtigden te vergeefs naar de eigenlijke oorzaak omtrent den tegenstand, dien zij bij iedereen stap der negociatie ontmoetten, welke oorzaak toch niet gezocht kon worden in het belang der voor Europa zoo onverschillige, nog onvereffend gebleven punten, en misschien eerst door volgende gebeurtenissen zal aan den dag gekomen, zoo werden omgekeerd tegen hen twee bezwaren ingebragt, zoo menigmaal in de staatkundige onderhandelingen van alle tijden geopperd, dat men nauwelijks kon vermoeden dezelve op nieuw te zien herleven. Het waren geene andere, dan dat de Nederlandsche Regering, tot schikking ongenegen was, en dat hare gevolmagtigden niet voorzien waren van genoegzame voorschriften.

Het eerste strekte ter beantwoording, zoo wel van hetgeen die gevolmagtigden voegaven, als van hetgeen zij verlangden, en toen er vier punten omtrent de Schelde onvereffend gebleven waren, en zij er één geheel, het cijfer van een ander letterlijk voor de helft, en de twee overige zoo ver deze zich met cijfers laten in verband brengen, voor drie vierden of zeven achtsen, bewilligd hadden, ook toen werd hun toegevoegd, men zag klaar, dat het 's Gravenhaagsche kabinet van alle schikking afkeerig was. Intusschen bleef een betoog, uit mijne tegenwoordigheid te Londen getrokken, onbeantwoord; want erkennende de wenschelijkheid uitkomst aan alle onderhandelingen, en dat ook dit maal die wenschelijkheid mij niet had mogen terughouden van de aanvaarding dezer zending en van de vervulling mijner pligten jegens mijn Vaderland, veroorloofde ik mij te vragen, hoe men zich toch verklaarde, dat ik mij onkundig zoude bevonden hebben van de eigenlijke gezindheid der Nederlandsche Regering, of dat ik, kennis dragende van hare ongenegenheid tot schikking, de zending naar Londen zoude op mij genomen hebben met het doel om niet te sluiten.

Wat de voorschriften betrof, zoo waren dezelve in zulk eenen ruimen zin gesteld, dat ik naar Engeland overstak met de waarachtige overtuiging van te slagen, en ons toegeven op vele eischen in afwijking van het onderwerp der drie Hoven droeg er blijken van; doch wanneer onder genoegzame voorschriften verstaan moet worden, de bevoegdheid om zich ook aan de meest overdrevene vorderingen zonder eenige uitzondering te hebben naamd te onderwerpen, in dat geval erkende ik, dat die der Nederlandsche Gevolmagtigden onvolledig waren.

Tot hiertoe was in de verschillende ontwerpen ten aanzien der territoriale schikkingen omtrent het Groot-Hertogdom Luxemburg de toestemming der Agnaten van het Huis van Nassau, mitsgaders die van het Duitsche Bondgenootschap voorbehouden. Thans werd uitgedrukt, dat het aan den Koning verblijvende gedeelte der provincie Limburg tot Nederland zoude behooren, en in het derde artikel van het traktaat met de vijf Mogendheden werd van de toestemming der Agnaten en van het Bondgenootschap gewaagd in den voorledenen tijd, en gezegd, dat de akten, dezelve behelzende, gevoegd waren bij het tegenwoordige traktaat.

Deze wijziging van het derde artikel, ten gevolge welke de aanvrage en verkrijging der toestemming de teekening van het traktaat moesten voorafgaan, bij het vertrek van hier niet hebbende kunnen voorzien worden, bragt de Nederlandsche Gevolmagtigden in het gevaar van hunnerzijds andere voorschriften te vragen, en werden zij dien ten gevolge genoodzaakt tot de paraphering van het aldus gestelde artikel, na vooraf verklaard te hebben, dat de Koning Groot-Hertog de verlangde stappen bij de Agnaten van Hoogstdezelfs Huis, en bij het Duitsche Bondgenootschap doen zoude, zoodra de vorderingen der tegenwoordige onderhandeling van dezelfde zouden zijn, om aanleiding te geven tot die stappen.

Overeenkomstig deze magtiging, betuigden zij, in de zitting der Conferentie van den 27 Julij, bereid te zijn tot de paraphering van het geheele traktaat met de vijf Hoven, en het op gevenstig, ten einde van mijne zijde alle onaangenaamheid, als ware het zelfs slechts in de bewoordingen, voor te komen, op de mij uit 's Gravenhage toegezondene verklaring, voegde ik er mondeling, in overeenstemming met den ingenomen vorm bij, „que le Roi ferait les démarches désirées auprès des agnats de la maison „ de Nassau, et auprès de la confédération Germanique, aussitôt que les „ progrès de la négociation seraient de nature à motiver de pareilles démarches." Een der leden zijn minnaagen hebbende aan den dag gelegd over deze bijvoeging, scheen de Conferentie eenige oogenblikken te aanzien, doch ging vervolgens met 's Koninga gevolmagtigden over tot de paraphering. In hare volgende, en in verscheidene latere zittingen drong zij nu aan, zonder dat die onderhandeling de dezerzijds bedoelde vorderingen nog gemaakt had, op het dadelijk doen der stappen bij de Agnaten en het Bondgenootschap, met uitnodiging om dit haar verlangen niet te drukken bij den Koning, waarop werd geantwoord, dat men zich inderdaad met deze zaak in 's Gravenhage onledig hield, en de openingen aan de Agnaten en het Bondgenootschap te doen, reeds werden ontworpen, doch dat de afzending er van slechts wachtte naar de regeling van een paar hoofdpunten der onderhandeling, hebbende de Koning geoordeeld, dat het vrijen toestemming [illegible] toestemming ook maar voorwaardelijk verleend voor het geval, dat het tractaat tot stand kwam, zich bij eene tegenovergestelde uitkomst zouden kunnen gezakt vinden door zulk eenen ijdelen, doch nietemin opzettelijken stap voor het oog der wereld, en zijnde tevens begrepen, dat dezelve tot de regeling van een paar hoofdpunten der verdere onderhandeling te moest zoude brengen uit haar geheel, en nadeelig werken op de voorwaarden der nog onvereffend gebleven punten. Ik heb gemeend de toestand dezer zaak eenigzins omstandig te moeten ontvouwen, omdat er elders opzettelijk bewaarde, dat de verklaring, door mij zoo even woordelijk aan U Edel Mogenden voorgelezen, eerst na de paraphering, door Nederland als eene uitvlugt zoude zijn aangevoerd, om den gang der onderhandelingen te belemmeren. Niets is onmiskenbaarder dan dit voorgeven, want, wat men ook zoo het uitgedrukt verlangen onzer Regering mage gedacht hebben, zoo veel staat zeker, en de mededeelingen van het Departement van Buitenlandsche zaken aan de Gezantschappen der vijf Mogendheden alhier getuigen, dan de verklaring is afgelegd vóór de paraphering, en daardoor het Nederlandsche Kabinet volkomen geregewaardigd is van het verwijt, alsof hetzelve er eerst later mede ware opgetreden.

De Conferentie heeft hierop den 24 Augustus haare zittingen onbepaaldelijk uitgesteld; tot dat de bedoelde openingen zouden zijn verwezenlijkt, en heeft de Koning, mijnen medegevolmagtigde te Londen latende, mij herwaarts ontboden tot het geven van mondelinge opheldering.

Dit beknopt verslag, waartoe ik mij, ten gevolge van hetgeen elders geschied is, heb bevoegd gevonden, zal aan U, Edel Mogenden! mate ik mij vlei, den jongsten gang der onderhandelingen kenbaar maken.

Te gelijker tijd ontmoette de uitvoering van het vierde artikel der voorloopige overeenkomst, ten aanzien der vrije gemeenschap van Maastricht, eenen onvoorzienen tegenstand, waarvan de aard uit de volgende stukken blijken zal, als: eene nota van Zijner Majesteits gevolmagtigden van den 27 Julij ll.; — het antwoord op dezelve van de Engelsche en Pruissche Plenipotentiarissen van den 5 Augustus, met eene bijlage; — het wederantwoord daarop ingediend den 14 September ll., met het daarin vermelde credentiaal voor de Belgische Commissarissen te Zobbonen; — de nadere nota van de Fransche en Engelsche Plenipotentiarissen van den 29 September, met het stuk daarin vermeld; — en laatstelijk het antwoord van den 18den dezer door 's Konings gevolmagtigde daarop gegeven.

F. L.

Zijne Exc. de minister heeft zijn betoog aldus geëindigd:

„ Na dit alles, heb ik thans grond aan U Ed. Mog. aan te kondigen, dat zich sedert eenige dagen het uitzigt geopend heeft, niet alleen tot vereffening van dit bijkomend geschil [betreffende den weg naar Maastricht], maar, wat meer zegt, tot den voortgang der pogingen, om eene algemeene schikking te verkrijgen.

„ Eene zending van wege hunne majesteiten de Keizers van Oostenrijk en Rusland en den Koning van Pruissen, bij den Koning ontvangen, draagt zoodanig den stempel van hoogstderzelver opregte vriendschap en ware belangstelling, dat Z. M. niet gaarzeid heeft, daarop ook door onbeperkt vertrouwen van hoogstdezelfs zijde te beantwoorden, en indien de gunstige voorteekenen ook dit maal niet falen, zoo mag men vertrouwen eindelijk eene annemelijke afdoening te zien volgen op de inspanning en beradenheid, waarmede de regering deze moeijelijke onderhandelingen gevorderd heeft.

„Ed. Mog. Heeren! Ware het mij geoorloofd aan mijne neiging gehoor te geven, misschien zoude ik mijne rede met de aanvoering van sommige bedenkingen kunnen sluiten, geschikt om eenig licht te verspreiden over de zoo ingewikkelde verwikkelingen van ons werelddeel, en over hare werking op de binnenlandsche betrekkingen van 't vaderland. Doch er zijn omstandigheden, welke, wanneer zij het spreke gebiedt worden, nog verslimmeren. Wie dan zal zoo vermetel zijn eenen stuiver weg te rukken, die het gebieden niet wil dulden, en welken het heilzaam zijn kan te eerbiedigen; en hare zonde ik mogen vergeten, dat het tegenwoordig uur niet behoort tot die tijden van zeldzaam geluk, door Rome's diepstdenkenden geschiedschrijver gepreezen, in welke het vrij staat te gevoelen wat men wil, en te zeggen, wat men gevoelt."

[De stukken en bijlagen, welke Zijne Exc. aan de Kamers heeft overgelegd, zullen wij, daar plaatsgebrek ons verhindert die nu hier bij te voegen, gedeeltelijk in onze drie volgende nummers mededeelen.]

— De nieuw verkozen President der Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft bij het aanvaarden van zijne voorzitterschap zich aldus uitgedrukt:

„Edel. Mogende Heeren!

„Bij Zijner Majesteits besluit op voordragt van U. Edel. Mogenden benoemd tot Voorzitter dezer aanzienlijke vergadering, aanvaard ik plegtig deze waardigheid, onder betuiging van mijnen opregten dank voor deze vereerende onderscheiding.

„Ofderen regelmatigheid te houden in uwe raadpleging; met onpartijdigheid uwe discussien te leiden, de getrouwe volk te zijn van den geest der vergadering; de handhaving van de waardigheid der Kamer, de bevordering der eendragt in ons midden; maar vóórat ook van die eensgezindheid in beginselen overig tusschen de Staten-Generaal en den Koning, die de hoeksteen is der Constitutie, en de ziel der Nationale kracht. — ziedaar de hoogste noodzakelijkheden van mijne pligten en mijne zorg!

„Indien bij de behandeling der nu geopende zitting mijne pogingen, om aan dit alles te voldoen, met goedkeuring mogen worden bekroond; maar vooral wanneer bij het einde dezer werkzaamheden de staatkundige gezigtseinder meer en meer mag zijn opgehelderd, — dan zal ik gelukkig van dezen zetel afstappen, welke ik thans, onder diepen indruk van het gewigt mijner bestelking, maar ook in den vollen vertrouwen op uwe welwillenden bijstand, en op de kalmte die uwe overwegingen kenmerken, vrijmoedig en zonder angst beklim."

— Voorts wordt nog uit 's Gravenhage, d. d. 26 October, geschreven: „Gisteren en heden is de commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belastend met het concipiëren van een adres, in antwoord op 's Konings troonrede, vergaderd geweest. In de aanstaande week zal het rapport alsdan in Comité-Generaal worden behandeld.

„De publieke zitting der Tweede Kamer, waarin Z. Exc. de minister van financien zijne begrootingswetten enz. zal voordragen, is op aanstaande Maandag ten half één uur bepaald.

„Z. K. H. de Prins *van Oranje*, is heden naar Soestdijk vertrokken, om zich vervolgens naar het hoofdkwartier terug te keeren.

— Gisteren avond ten half 8 uren is Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, naar Duitschland vertrokken.

— Heden vertrekt van hier de 3de compagnie van het 2de bataillon Jagers van het leger op weg gegaan.

— Een Brusselsch dagblad beheist het volgend artikel over de plenwe gedachten van den abt *Helsen*: „Zoo als wij gisteren hadden aangekondigd, heeft de preek van den abt *Helsen* de grootste uitwerking te weg gebragt op de katholijke schaar toehoorders, welke zich in de kerk en in de nabijgelegene thuis drong. De abt *Helsen* heeft zich in het Vlaamsch uitgedrukt, en in eene wijze die voor het volk verstaanbaar was, tot het welk hij meer bijzonder het woord voerde; hij heeft zich bijzonder toegelegd om te bewijzen, hoe de eerzucht en de ondeugden der Pausen geheel en al den aard van het Christendom hebben doen ontaarden, voor hetwelk zij het katholicismus in de plaats hebben gesteld, hetwelk voor hunne driften meer gunstig is. Hij heeft een krachtig tooneel opgehangen van de rampzalige gevolgen van de onbedwongene volgen, en van het geest verlagend bijgeloof, hetwelk noodzaakelijk de wijsheid Instelling, van de inquisitie is omgebragt. Omtrent zekere lichtelarij en loosheid in het hof van Rome een te wonen, heeft hij aangehaald, dat, hoewel de Joden geexcommuniceerd zijn, echter de Paus geene zwarigheid maakt om met de heeren *Rothschild*, Israëliten van geboorte, te handelen, en hen zijne munt laat betalen, zonder hij hunne fondsen noodig heeft voor zijne onderneemingen tegen de beschaving der volken, welke hij als tijdelijk opperhoofd regeert.

„Hij heeft zich vervolgens met kracht verzet tegen het verkoopen van de sacramenten van de kerk, en tegen het goddeloos gebruik om de gebeden te doen betalen. Hij heeft aan de omstanders gezegd: *dat allen gelijk voor God zijnde, allen hetzelfde regt hadden om van de kerk dezelfde plegtigheden te bekomen, en dat de vertroostende godsdienst van* CHRISTUS *meer bestemd voor de ongelukkigen bestaand is, welke zij gedurende hun leven meer beproeven, en voor welke zij na dezelven dood moet bidden.*

„Hij heeft aangekondigd, dat de hervorming, welke hij in de kerk wil invoeren, ten oogmerk heeft om de godsdienstige gebruiken dienstbaar te maken aan de naastenliefde, verdraagzaamheid, door eenvoudige beschrijving van de grondregelen van liefde en verdraagzaamheid door christus gepredikt, om het schandelijk misbruik af te schaffen, hetwelk uit het verkoopen van de sacramenten voortvloeit, hetwelk uitnoodigende om zonder betaling gebruik te maken van de voordeelen der gebeden der godsdienst-leeraars, en eindelijk om God te loven of zijne hulp af te smeeken in eene taal, die het meest gebruikelijk is, opdat elk begrijpe, wat men zegt, en zich daarmede kan vereenigen.

„De woorden van den abt zijn door zijne toehoorders begrepen, welke zonder het heengaan over dezelve aanmerkingen maakten, en welke zijne stellingen zeer billijkten. Het lokaal, hetwelk hij moest nemen, bij gebreke van een ander, is onvoldoende geworden; men zegt, dat aan het gouvernement de kerk der Augustijnen, welke in dezen tijd niet wordt gebruikt, voor den abt *Helsen* zal gevraagd worden."

— „Het is opmerkelijk," schrijft een Belgisch blad, „dat de Koning der Belgen de eenige Vorst in Europa is, welke zijnen naam op de lijsten zien verschenen der voortvlugtige Polen heeft laten inschrijven."

— Men meldt verder uit België, dat de in Brussel verwacht wordende Pruisische gezant *von Arnim* den 19den in Francfort is aangekomen. Sommigen schijnen te vermoederen, dat de aankomst van dien gezant binnen de stad Brussel hoogst afhankelijk is van toegeeflijkheid van de zijde van België, — van dierkant der anti-revolutionairen wordt verkondigd, dat het vertrek van den gemelden gezant in verband zoude staan met den afstand van Engeland en Frankrijk van alle verdere tusschenkomst, ter zake der Belgische aangelegenheden.

GRIEKENLAND.

Eene koninklijke verordening in 25 artikelen bevat, en te Nauplia den 4 Augustus uitgevaardigd, verklaart de onafhankelijkheid van de Grieksche kerk, volgens den eenstemmigen wensch der te Nauplia vergaderd geweest zijnde 36 Metropolitaansche bisschoppen, aartsbisschoppen en bisschoppen des rijks; bij dezelve is ook eene permanente synode opgerigt, welke, onder bestuur des Koning's, het hoogste geestelijke gebied uitoefent. De Grieksche kerk heet van nu aan, de *Orthodoxe Oostersche-Apostolische kerk in het Koningrijk Griekenland.* De Koning is opperhoofd van het bestuur der kerk. Tot president van de synode is de Metropolitaan van Corinthe, *Gerillos*, benoemd, verscheidene andere benoemingen hebben ter dier oorzake plaats gehad. De synode houdt correspondentie met het ministerie van eeredienst, en openbaar onderwijs.

— Uit Toulon wordt van den 14 dezer gemeld: „Ten gevolge van de gebeurtenissen, waarvan Griekenland voorwerpend het tooneel is, zijn onze (de Fransche) oorlogsvaartuigen, die te Smyrna vereenigd waren, over verschillende punten verdeeld geworden. Uit eenen brief van den 20 September blijkt dat de *Duquesne* naar Napoli di Romania, de *Superbe* naar Tenedos, de *Stad Marseille* naar de eilanden van Ourlac vertrokken zijn, terwijl de admiraal *Hugon* met de *Iphigénie* te Smyrna blijft. Deze schepen hebben in last gekregen om op de bewegingen der omwreden Grieken een waakzaam oog te houden, en ingeval van nood aan Koning *Otho* bijstand te verleenen, die eene veel grootere magt, dan waarover hij wezenlijk beschikken kan, zoo moeten hebben, om zijn gezag overal te doen gelden. Het kleine Fransche korps, dat vroeger in Griekenland was, is altijd gedegzaam geweest om de woelinge en eerzuchtige opperhoofden in toom te houden. Maar nu onze troepen vertrokken zijn, beginnen die opperhoofden weder volk te werven, en het land te verontrusten."

ZWITSERLAND.

Bazel den 17 October. Gisteren in den vroegen morgen is het laatste gedeelte der eedgenootschappelijke bezetting van hier vertrokken, bestaande uit twee bataillons voetvolk en eene halve kompagnie ruiterij. Hoezeer Bazel ook onder den druk van dezen maatregel van geweld gezucht heeft, zoo hebben toch de burgers dier stad nooit uit den oog verloren, dat de troepen slechts werktuigen zijn, en maakten van door vriendelijke en gastvrije behandeling hier verblijf alnier zoo aangenaam als mogelijk te maken. Ook de troepen van hunnen kant gedroegen zich grootendeels als broeders en eedgenooten, en velmondig getuigden de meesten bij het afscheid, dat zij van menig vooroordeel genezen, naar hunne haardsteden terugkeerden.

— Uit Zurich schrijft men: Na lang opgehouden te Francfort, is de heer *Tillier*, ter zake der Polen, aan 's Gravenhage gereisd, om met de Nederlandsche regering over het doorlaten der Polen te onderhandelen. — De heer *Tillier* is uit 's Gravenhage weder te Mentz gearriveerd.

— Het lot der in Zwitserland gevlugte Polen is allerongelukkigst. Alleen het voedsel van 460 Polen, kost omtrent 8000 franken maandelijks, en de gevraagde opbrengsten der Kantons-regeringen behoeven nauwelijks de helft dier som. Tot nogtoe heeft de kas van het centraal comité het te kort aangevuld, doch de toekomst is zeer onzeker. Wat de overige benoodigdheden van het leven betreft, te dien opzigte heeft men het op de algemeene weldadigheid laten aankomen. Dezelve heeft op onderscheidene plaatsen edelmoedige pogingen aangewend, doch zij zijn verre van voldoende te zijn; een groot aantal dier Polen kan ter naauwernood zich van het noodige blijven voorzien, en lijdt eene drukkende armoede.

— Een Fransch dagblad een uitvoerig artikel behelzende onder den titel: *Zwitserland in 1833*, zegt daarin over de bevolking het volgende: „De tegenwoordige bevolking van Zwitserland wordt, volgens de officiële opgaven, op 1,728,000 inwoners geschat. Maar het getal is zeer zeker te gering opgegeven, omdat de meeste kantons hun vermogen er bij winden om hunne bevolking veel lager te bepalen, om alzoo de bonds-belastingen te verminderen. Men zit niet ver van de waarheid af, wanneer men dezelve tot 2,000,000 zielen brengt. Deze bevolking is aanmerkelijk bepaald, naar gelang van de groote uitgestrektheid lands in Zwitserland door onbewoonbare bergen en door meren bezet, en aan den anderen kant doet de inwoners over de oppervlakte des lands zeer ongelijk verdeeld zijn, want terwijl dat de onvruchtbare kantons Grizens en Uri slechts 140 inwoners per vierkante mijl tellen, bevat het rijke kanton van Genève, het vaderland van kunsten en koophandel, op eene oppervlakte van minder dan 18 vierkante mijlen, eene bevolking van 55,000 zielen.

— De zittingen van den Zwitserschen Landdag zijn den 18 October geëindigd geworden.

DUITSCHLAND.

Berlijn den 23r October. Men heeft te Magdeburg de magazijnen ontdekt van een verheeler in het groot, meer dan voor 100,000 thalers gestolen goed bevattende, en onder welke zich voorwerpen bevinden, die reeds sedert 10 jaren gestolen waren. Deze zaak, welke zoo veel te meer de aandacht op zich heeft, omdat zij het bewijs levert, hoedanig van eene vereeniging van dieven, welke onder hare leden menschen bevat, welke men niet zou gedacht hebben, dat van diefstal leefden.

Frankfort den 22 October. De Koning en Koningin van Beieren, zijn reeds den 17den dezer, na een verblijf van weinige dagen te Ehz, te Munchen terug gekeerd.

— De Badensche afgevaardigden hebben in hunne zitting van den 15den, na zeer levendige beraadslagingen, een voorstel van den heer *Baumgärtner* aangenomen, daartoe strekkende, dat de Staat aan de universiteit te Freiburg de som van 3,194 guldens moest vergoeden, welke door de hoogeschool aan de heeren *Rotteck* en *Welcker* (die 1831 wegens hunne staatkundige woelingen als hoogleeraren afgezet, als pensioen worden betaald, en wel tot zoo lang deze afgevaardigden in hunnen vroegeren post zouden hersteld zijn.

Een tweede voorstel van den afgevaardigde *Aschbach*, werd insgelijks aangenomen, hetzelve strekte om van de regering te verlangen, dat genoemde hoogleeraren zoo spoedig mogelijk weder in dienst gesteld mogen worden, en dat intusschen hun pensioen op gelijke hoogte worde gebragt als de vroeger door hen genotene bezoldiging.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 23 October. Kapitein *Ross*, van welken in onze vorige is melding gemaakt, heeft het minzaamst onthaal in Engeland en vooral in Londen genoten, en heeft de eer gehad bij Zijne Maj. op het kasteel van Windsor het middagmaal te houden.

Hoezeer het doel zijner reis niet bereikt is, heeft hij echter belangrijke ontdekkingen gedaan, zoo voor de aardrijks- als natuurkunde. Hij moet de stellige zekerheid bekomen hebben, dat er geene noordwaartsche doorvaart bezuiden de 72 graden Noorden is, en heeft de magnetische pool op ongeveer 70 gr. 30 min. N. breedte en 96 gr. W. lengte gevonden, waar hij de Engelsche vlag geplant en in naam des Koning's bezit van het land genomen heeft. Op omtrent 69 graden breedte verdeelt eene kleine landtong van ongeveer 15 mijlen de zeeën. Van kaap Garry is het land verbonden met wat men Melville's Schiereiland noemt. In het land van ongeveer mijlen breedte is een meer, dat 9 mijlen wijd is, zoodat er eigenlijk op dat punt niet meer dan 6 mijlen lands zijn, welke de zeeën scheiden. Van eene rivier, zoo als de verondersteld groote Visch-Rivier, is niets ontdekt. Het land, dat Kapitein *Ross* gevonden heeft, moet grooter dan Engeland zijn, en daaraan heeft hij den naam van *Boothia* gegeven, naar den heer *Felix Booth*, die in 1829 Sheriff van Londen was, en zich vele moeite heeft gegeven om zijne expeditie te bevorderen.

FRANKRIJK.

Parijs den 21 October. Een der Fransche dagbladen had onlangs bekend gemaakt, dat de opening der kamers, welke eerst den 20 December zou plaats hebben, vervroegd was op den 15den of zesten November, en dat wel uit hoofde van belangrijke overwegingen, welke plaats moesten hebben: een ministerieel blad spreekt echter stellig die bekendmaking tegen, te kennen gevende, dat de opening niet vervroegd, en wat meer is, nog niet eens bepaald is.

— Uit Parijs wordt geschreven: Een onzer bankiers-huizen alhier heeft dezen morgen brieven van den 18den, van de uiterste Pijreneesche grenzen, ontvangen. Men beweerde aldaar berigt te hebben ontvangen van een gevecht, hetwelk ten zuiden van Irun, tusschen de troepen der Koningin en de insurgenten voorgevallen zou wezen. De laatsten zouden de overhand behouden en de gemeenschap op nieuw afgesneden hebben. De postkar van Madrid naar Bayonne zou aangehouden zijn.

— Het ministerie, hetwelk in den eersten schrik, veroorzaakt door de wending, welke dezaken van Spanje namen, besloten had, de helft der troepen, die de kampementen van het noorden vormden, naar de Spaansche grenzen te zenden, is plotseling op de jongste uit Spanje ontvangen tijdingen van dit voornemen terug gekomen. Dienvolgens blijft de noorder-armee bepaaldelijk geconstitueerd; geheel het personeel der administratien, hetwelk tegen den 15den dezer maand was gelicencieerd, heeft dezer dagen tegenbevel ontvangen.

— Uit Spanje wordt berigt, dat de opstand een minder onrust verwekkend aanzien begon te erlangen, in sommige streken spoedig gedempt was, en Madrid en de omstreken eene gewenschte rust genoten.

— De *Tribune* heeft voor eenigedagen te kennen gegeven, dat, om de boete van 22,000 fr. te betalen, welke haar zijn opgelegd, reeds aan haar bureau 9,885 fr. ontvangen waren. Het overige zal waarschijnlijk gevonden worden, zoodat zij niet zal behoeven op te houden.

— Omtrent de onderneming tegen Bugia, wordt van den 15den uit Toulon gemeld, dat dezelve met een goed gevolg bekroond werd. Laatstelijk waren uit Algiers 850 man tot versterking aangekomen. Vooral moeten zich de linietroepen voortreffelijk gedragen en geen gevaar ontzien hebben. Men was de geheele stad en een gedeelte van de haar omringende hoogten meester. Er werden reeds blokhuizen aangelegd, en de sappeurs waren druk bezig de batterijen te herstellen. Een regiment jagers zal worden opgerigt, omdat de generaal *Trezel* vooral ruiterij noodig heeft om de Arabieren te vervolgen, welke zich al meer en meer terug trekken.

ZEE-TIJDING.

In Texsel is onder anderen binnengekomen J. Barrow, van Batavia l. v. Mauritius.

Uitgezeild onder andere B. Draijer, naar Batavia.

Het schip *de jonge Gerrit*, Kapt. A. Hazewinkel, van Tonningen naar Koog aan de Zaan, is, volgens een brief van Ameland, van den 21 Oct., aldaar met schade binnengebragt.

Het schip *de Hacmonie*, Kapt. C. J. Reus, van Petersburg naar Amsterdam, is, volgens een brief van Ameland van den 20 Oct., mede aldaar binnengekomen; twee andere schepen, de namen onbekend, waren op dat eiland gestrand.

Aangaande *Ever Margaretha*, Kapt. J. Möller, met koolzaad, den 21 Aug. van Cuxhaven naar Amsterdam vertrokken, wordt van Cuxhaven gemeld, dat dezelve bij Wangeroog verongelukt en het lijk van den Kapt. op dat eiland aangespoeld en begraven geworden is.

Arrivementen: Te Demerary Kapt. H. B. Ezink, van Middelburg; te Havana Kapt. Imperial, l. v. Londen; te New-York N. Brewer, en te Madera J. Hilbrands, naar Suriname, alle van Amsterdam; te Gravesend J. Grey, van Medenblik, J. Manning, van Harlingen; te Yarmouth P. Legget, van Medenblik, en te Shields K. J. Masch en B. J. de Boer, van Rotterdam, en H. B. de Jonge, van Amsterdam.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 26 October 1833.

STAD AMSTERDAM.

Schuldbekentenissen . . . . . 96 à 97

	Gld.		Gld.
NEDERLANDEN.		**DUITSCHEN.**	
Werkel. Schuld 2½ pCt.	50 à 50⅛	50⅛	Gdl. te *Lond.* 5 pCt. — à —	—
Dito dito . 5 —	93⅛ 94	93⅛	Aand. van dito 1832 . 89⅛ à 90⅛	—
Rest. Uitg. dito	1⅝ à —	—	**SPANJE.**	
Kans-Billetten	22⅛ à 22⅜	22⅛	Ct. bt. te *Amst.* 5 pCt. 57⅛ à 58⅛	58⅛
Amort. Syndic. 4½ pCt.	87⅛ à 88	87⅛	Idem . . . . 3 — 38 à 38⅛	—
Idem . . . 3⅛ —	70⅛ à 71⅛	70⅛	Gdl. *Lond.* 1822. 5 — 13¼ à 14⅛	—
Geldl. 1830 . 5 —	99⅛ à 100	100	Cert. Uitgest. Schuld . 11⅛ à 12	—
— 1831. . 6 —	101⅛ à 102⅛	102⅛	**OOSTENRIJK.**	
Schatkist-Bill. 6 —	101⅛ à 102	102	Obl. *Geld. & C°.* 5 pCt. — à —	—
Hand.-Maats. 4½ —	94 à 94⅛	94½	Certificaten . 2½ — — à —	—
FRANKRIJK.			Neg. Metallek 2½ — — à —	—
Inl. op 't Grb. 3 pCt.	74⅛ à 75⅛	75	Idem . . . . 5 — 92 à 92⅛	—
Cert. dito . 5 —	— à —	—	Dito in *Lond.* 5 — — à —	—
RUSLAND.			Bank-Aktien . 3 — — à —	—
Ob. *Hol. C°.* 1798 5 pCt.	100⅝ à 101⅜	101⅛	**NAPELS.**	
D°. 1798 en 1829 5 —	100⅛ à 101	100⅞	Certificaten . 5 pCt. — à —	—
Ins. op 't Grb. 6 —	66 à 66⅞	91⅛	Dito in *Neg.* 5 — — à —	—
Ct. Ins. 1831. 5 —	91⅛ à 91¼	91¼	**DENEMARKEN.**	
Dito 1833.	— à —	—	Neg. in *Lond.* 3 pCt. — à —	—
Ob. Mt. te *Lond.* 5 pCt.	— à —	—	**GRIEKENLAND.**	
			Ol. 1 L. gr. *Lst.* 5 pCt. — à —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN,

Zaterdag den 26 October 1833.

De Versch gelegde Boter . . . . . *f* 31 tot *f* 34.
De vroeger gelegde Boter . . . . . 28 — 29.

*** Openbare jaarlijksche Vergadering van het Leidsche Departement der Maatschappij: *Tot Nut van het Algemeen*, op Morgen, Dingsdag den 29 October, des avonds ten 7 ure, in het *Stads Lokaal* op de Breedestraat; in welke Vergadering eene Redevoering zal worden gehouden door Mr. J. F. C. MOLTZER, bij gelegenheid van de uitdeeling der Bestbijken voor edelmoedige bedrijven.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op *Maandag* den 28 October 1833: DE SCHOONZOON, of DE MISDAAD UIT OUDERLIEFDE, *Tooneelspel*, in vier Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *F. W. Ziegler*, Auteur van *Partijwoede*. Na hetzelve: DE FAMILIE VAN DER STRONK, of HET BUREAU DER VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ, *Blijspel* met *Zang*, (*Vaudeville.*) in één Bedrijf, naar *Ulbert*, Familie *Gautier*, door C. Alex van Ray. Nooit alhier vertoond.

(*De aanvang te zes uren.*)

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe C. M. BAERT, geboren BURGERHOUDT.

DEN UIT-HOF,

onder HARMELEN, 21 October 1833.

*** VERKOOPING in de *Stads Bank van Leening* te Leyden, op Dingsdag den 12 November 1833, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, als van: Juweelen, Goud, Zilver en Horologien; bekend in de maand April 1832. En van Wollen-, Linnen- en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Julij 1832.

Zijnde dezelve dags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Voorts dient tot narigt der belanghebbenden, dat van gemelde Panden, niet later zal kunnen worden gelost of afgedaan, dan uiterlijk op Zaterdag den 2 November 1833.

*** Allen, die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn en ook Gelden, Effecten of andere Goederen onder zich mogten hebben van Mejufvrouw GEERTRUIDA VAN UTZEL, Wed. van den Heer CORNELIS JOHANNES VAN DEN BURCH, vroeger gewoond hebbende te 's Gravenhage en laatstelijk te Leyden, alwaar zij op den 21 September dezes jaars is overleden, gelieve daarvan betaling of opgave te doen vóór of op den laatsten November aanstaande aan den Ondergeteekende, wonende op het Rapenburg, Wijk 1 N°. 241, te Leyden voornoemd.

Leyden A. LIBRECHT EEZWYN,
27 October 1833. *Executeur.*

*** Zaterdag den 2 November 1833, is men van meening te Leyden in het Logement aan den Burg, te veilen en verkoopen: Een groot, bijzonder hecht, sterk, wel betimmerd en onderhouden HUIS en ERVE, van ouds genaamd *HET HUIS TER LUCHT*, staande en gelegen aan de Weitzijde van de Donkerstraat, omtrent de St. Jansbrug, is- en uitgang hebbende door eene vrije Poort, strekkende in zijn geheel langs den Rijn en korte Mare, over welke en de Hoogstraat, onderscheidene proper- behagen en meest alle met Schoorsteenen voorziene ruime Kamers en Vertrekken, een allervrolijkst en onbelemmerd uitzigt hebbende, verders kapitale Keuken, Kelders, Zolders en veelvuldige Commoditeiten. Donderdag en Vrijdag vóór de Verkooping, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 ure (uits stvorens beter vragende) te zien; en zijn inmiddels andere informatien bij den Notaris VAN KLINKENBERG DOEY, te bekomen.

*** Op Zaterdag den 2 November 1833, des avonds ten zes ure, zal men in het Heeren Logement aan den Burg binnen Leyden, op *Regterlijke Autorisatie*, by ORDON, publiek veilen en verkoopen: N°. 1. Een SCHULD- of HYPOTHEEK-BRIEF, ten laste van *Willem van Wieren*, Winkelier te Leyden, groot per resto *f* 400, rentende 5 pCt. 's jaars, sprutende uit hoofde van restant Kooppenningen van de navolgende *Huizen* en *Erven*, binnen Leyden, als: Drie in de derde Havenstraat, Wijk 2 N°. 560, 565 en 567; één op de Waardgracht, Wijk 8 N°. 383; één op dezelve Waardgracht, Wijk 8 N°. 420; en één op de Oranjegracht, Wijk 8 N°. 551 rood, loosbaar jaarlijks op den 10 December, met termijnen van *f* 100, wel meerder maar niet minder, en tot zekerheid van welke som door den Bewaarder van Hypotheken te Leyden op den 28 December 1831 in deel 63 N°. 203 op de voorsz. ontrerende Goederen als *eerste Hypotheek* ambtshalve inschrijving is genomen. — N°. 2. Een SCHULD- of HYPOTHEEK-BRIEF, ten laste van *Dominicus Johannes de Wolff*, Leerlooijer te Leyden, groot per resto *f* 300, rentende tegen 4½ pCt. 's jaars, sprutende uit hoofde van restant Kooppenningen van een *Huis* en *Erve*, binnen Leyden aan den Ouden Rhijn, Wijk 4 N°. 109, loosbaar jaarlijks op den 25 Februarij, met *f* 50, wel meerder maar niet minder, en tot zekerheid van welke som door den Bewaarder van Hypotheken alhier op den 10 Maart 1826 in deel 52 N°. 218 op het gemelde Huis en Erve als *eerste Hypotheek* ambtshalve inschrijving is genomen. — En N°. 3. Een SCHULD- of HYPOTHEEK-BRIEF, ten laste van *Johannes Willem Segaar*, Warmoezier te Leyden, groot per resto *f* 312, 50, rentende tegen 5 pCt. 's jaars, sprutende uit hoofde van restant Kooppenningen van een *Huis* en *Erve*, binnen Leyden, op de Zuidsingel, Wijk 8 N°. 551 zwart, loosbaar jaarlijks op den 15 Februarij met *f* 62, 50, wel meerder maar niet minder, en tot zekerheid van welke som door den Bewaarder van Hypotheken alhier op den 28 Februarij 1832 in deel 62 N°. 137 op het voorsz. Huis en Erve als *eerste Hypotheek* ambtshalve inschrijving is genomen.

Zijnde inmiddels andere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden voornoemd.

*** VERKOOPING OP REGTERLIJKE AUTORISATIE,

op Zaterdag den 2 November 1833, des avonds ten zes uren, in het Heeren Logement aan den Burg binnen Leyden, van: N°. 1. Een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van twee boven- en twee beneden-Kamers, ruim Voorhuis, waarin de *Timmerman-winkel* is gelegen, fend, Keuken, Kelder, Binnenplaats en verdere Gemakken, staande en gelegen binnen Leyden, aan de Noordzijde van den Ouden Rhijn, tusschen de Kuiper- en Dulle Bakkersteegen, Wijk 6 N°. 108. En N°. 2. Een HUIS en ERVE, binnen Leyden, aan de Westzijde van de Uiterstegracht, aan den hoek van de Roozenpoort, Wijk 7 N°. 439.

De voorschreeve Percelen zullen dagel. voor en op den dag der Verkooping, voor een ieder te zien zijn. Zijnde inmiddels andere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY, Nz., te Leyden voornoemd.

*** *Vrijwillige Verkooping* van een' netten en zindelijken INBOEDEL, ren huize van Mejufvrouw SUZANNA VAN HEYNINGEN, Weduwe de Heer JAN VAN RYN te Leyderdorp, omtrent de Doesbrug, op Maandag en Dingsdag den 4 en 5 November 1833, beide de dagen des morgens ten 9 ure, bestaande in verscheidene wel geconserveerde Bedden met detzelve toebehooren, Bed- en Tafellinnen, een Kabinet, Bureaux, Secretaire, Schuif- en andere Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Vloerkleedens, Karpetten, een staand Horologie, Kasten en Kisten, Porselein, Delfsch- en ander Aardewerk, een Rustbank, een groote Kist met ijzen beslag, een Dordsche Kagchel; voorts eene partij Glaswerk, Koper en Tin, Blik en IJzerwerk, en hetgeen meerder zal worden gevaild. Alle welke Goederen te zien zullen zijn op Vrijdag en Zaterdag den 3 en 4 November 1833, telken dage des morgens van 10 tot des namiddags ten 3 ure.

*** VERKOOPING OP REGTERLIJKE AUTORISATIE.

Men is van meening op Donderdag den zevenden November, achtien honderd drie en dertig, des voormiddags ten tien ure, aan het *openbaar Vendukhuis van Meubelen*, op de Hoogelandsche Kerkgracht te Leyden, aan de meestbiedende, om *gereed geld*, te verkoopen:

Eenige MEUBILAIRE- en andere GOEDEREN, bestaande in: Tafels, Stoelen, Spiegels, Bureau, Kabinet, eenig Koper, Tin, Blik, Glas en Aardewerk, eenig Linnen, Beddegoed en Meubleren; voorts een goud Horologie, dito Ketting, Sleutel en twee Cachets, een zilveren Tabaksdoos en Pijpuithaaler, een dito Snuifdoos, een dito Horologie en eene Pijp met zilver beslag. Alle welke goederen behoord tot den onder beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel en Nalatenschap van wijlen FRANCISCUS LODOVICUS SCHOUFFOUR, in leven Timmerman te Leyden en aldaar overleden.

De voorschreve Goud- en Zilverwerken zullen op Maandag, Dingsdag en Woensdag den 28, 29 en 30 October 1833, des voormiddags van elf tot twee ure, en de Meubelen op Woensdag den 6 November 1833, van 10 voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 ure, aan het gemelde Verkoophuis, voor een ieder te zien zijn. *Zegt het voorts.*

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden